

Universiteit Twente

Meedoen door Werk

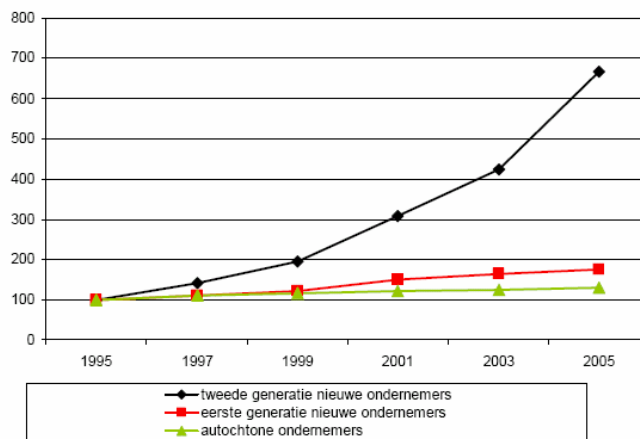
Dr. Bert de Vroom

Universiteit Twente
de ondernemende universiteit

- Naast werk in loondienst wordt het zelfstandig ondernemerschap als een kans gezien om via betaald werk aan de samenleving deel te nemen.
- Dat laatste geldt zeker voor immigranten. De afgelopen jaren is het immigrantenondernemerschap in Nederland sterk toegenomen.

Startende ondernemers (Kamers van Koophandel 2007)

ondernemerschap - Inleiding

3

- De sociale partners en de overheid zien het bevorderen van zelfstandig ondernemerschap als een belangrijke weg om de arbeidsdeelname van allochtone burgers te verhogen (integratienota)
- Een belangrijke rol wordt toegedicht aan het regionale en lokale niveau. Vooral gemeenten worden geacht het immigrantenondernemerschap te stimuleren.

Stelling 1

- Het immigrantenondernemerschap is een zeer kansrijke weg om de integratie van allochtone minderheden te bevorderen en verdient daarom een sterkere beleidsmatige ondersteuning!
- Joop Wikkerink (Gemeente Hengelo) is gevraagd deze stelling te verdedigen

Stelling 2

- Het immigrantenondernemerschap kent belangrijke belemmeringen en beperkingen die de vraag rechtvaardigen of het stimuleren daarvan wel wenselijk is.
- Bert Amelink (Regio Twente) is gevraagd deze stelling in te leiden

Discussiepunten

- Biedt zelfstandig ondernemerschap een kans op maatschappelijke participatie?
- Welke belemmeringen en gevaren?
- Wat moeten allochtone ondernemers zelf doen?
  - Bijv.: Zich aansluiten bij reguliere ondernemersnetwerken?
- Wat kan/moet de regionale/lokale en de rijksoverheid doen?
  - Faciliteren?
  - Actief en continu ondersteunen?
  - Wel/geen doelgroepenbeleid?

Stelling 1

Joop Wikkerink
Gemeente Hengelo

Zelfstandig ondernemen - stelling
1 (Wikkerink)

Stelling 1

Het immigrantenondernemerschap is een zeer kansrijke weg om de integratie van allochtone minderheden te bevorderen en verdient daarom een sterkere beleidsmatige ondersteuning!

De praktijk - starters

ROZ Twente:
maatwerk aanpak spreekt allochtonen aan
2006-2007: 1300 intakes, 320 gestart,
350 in traject.

Plm. 25% allochtoon (definitie)

Extra aandacht: voorlichtingsronde doelgroeporganisaties leidt tot plm. 60 extra intakes.

De praktijk – gevestigde ondernemers

- Eigen financieringsstructuur en ondersteuningskanalen.
Bij de start soms onvoldoende voorbereiding.
Sterke drive.
Ondernemerskwaliteiten.
Groot eigen netwerk.
Last met regels en formaliteiten.
Doorzettingsvermogen.
- Conclusie: vraag is niet OF er ondersteuning moet zijn, maar HOE.

Integratie door ondernemerschap – twee kanten

- Allochtone ondernemer:
- Gedwongen om markt- en klantgericht te denken.
- Confrontatie met regelgeving en faciliteiten
- Appèl op eigen initiatief (ondernemerschap vs loondienst)
- Klanten, overheid, instanties:
- Ondernemerscompetenties, netwerken, wijze van zakendoen.

Participatie (arbeidsmarkt)
Ondernemerschap als re-integratie optie
Eigen bedrijf = eigen baas
Beroep op kwaliteiten
Voorbeeldwerking

(Beleidsmatige) ondersteuning: ja!
- preventie, “aanpassing”, vermijding
valkuilen
- (re)integratieoptie, groei aantal
ondernemers, dynamiek, diversiteit

Stelling 2

Bert Amelink

Regio Twente

15

STELLING 2

Het immigrantenondernemerschap kent belangrijke belemmeringen en beperkingen die de vraag rechtvaardigen of het stimuleren daarvan wel wenselijk is.

Keurslijf

- Beleidsmatige ondersteuning leidt tot een keurslijf, waarin allochtone ondernemers zich niet thuis voelen
- Allochtone aspirant ondernemers hebben heel andere verwachtingen dan de gemeente, KvK, e.a.

– Voorbeeld: MCC-project in Enschede/Hengelo

Aangepaste regelingen leiden tot conflict

- Als allochtonen ondernemers de ruimte krijgen om naar eigen inzicht een bedrijf op te zetten, ontstaan er problemen
  - Met arbeidsinspectie, belastingdienst, milieuverordeningen
  - Met autochtone ondernemers die wel aan die regels moeten voldoen

• Voorbeeld: Ambulante handel door allochtone vrouwen

Leidt niet tot integratie

- Veel allochtone ondernemers richten zich op de eigen groep; er komen nauwelijks of geen autochtone bezoekers.
  - Voorbeeld: 'Turks winkelcentrum' in Utrecht-Overvecht

